

Ministarstvo
finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI

NACRT ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PLATNOM PROMETU

Vrijeme trajanja javne rasprave: od 06.09.2024. godine do 16.10.2024. godine

Način sprovođenja javne rasprave:

Ministarstvo finansija sprovelo je javnu raspravu o Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o platnom prometu na sljedeći način: dostavljanjem primjedbi, predloga, sugestija i komentara na Nacrt zakona, u pisanom ili elektronskom obliku.

Program javne rasprave o tekstu Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o platnom prometu objavljen je na internet stranici Ministarstva finansija (<https://www.gov.me/clanak/javni-poziv-za-ucesce-u-javnoj-raspravi-o-nacrtu-zakona-o-izmjenama-i-dopunama-zakona-o-platnom-prometu>).

Zainteresovane strane svoje primjedbe, prijedloge, sugestije i komentare na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o platnom prometu dostavile su na e-mail: anastasija.perucica@mif.gov.me

Ovlašćeni predstavnici ministarstva koji su učestvovali u javnoj raspravi:

- Direktorat za finansijski sistem i koordinaciju politika, u saradnji sa Centralnom bankom Crne Gore.

Podaci o broju i strukturi učesnika u javnoj raspravi:

- Obavještenje o javnoj raspravi je dostavljeno svim bankama u Crnoj Gori, Udruženju banaka Crne Gore i Centralnoj banci Crne Gore.
- U toku trajanja javne rasprave dostavljene su primjedbe i sugestije sljedećih učesnika:
  - 1) Udruženja banaka Crne Gore, i
  - 2) Crnogorske komercijalne banke AD Podgorica member of OTP Group.

Rezime dostavljenih primjedbi, predloga i sugestija, sa navedenim razlozima njihovog prihvatanja, odnosno neprihvatanja:

1. Primjedbe, predlozi i sugestije Udruženja banaka Crne Gore

- **Primjedba/predlog/sugestija 1:** U članu 34 stav 3 Zakona treba brisati riječi: „*koji nije potrošač*“, jer mogućnost ugovaranja roka drugačijeg od roka 13 mjeseci ne treba da se odnosi na potrošače, već potrošaču, kao korisniku platnih usluga, treba da ostane samo rok propisan ovim članom od 13 mjeseci da traži ispravku neautorizovane platne transakcije ili pogrešno izvršene platne transakcije od svog pružaoca platnih usluga.

- **Odgovor:** Navedeni predlog se ne prihvata.

- **Obrazloženje:** Načelno, ukazuje se da je Direktiva (EU) 2015/2366 o platnim uslugama na unutrašnjem tržištu (PSD2) „full harmonization“ direktiva, što znači da mora u potpunosti da bude implementirana u svakom segmentu. U prilog ovome je i činjenica da je Evropska komisija u junu 2023. godine, umjesto glava III. i IV. PSD2, sačinila Predlog regulative o platnim uslugama – tzv. PSR, COM(2023) 367 final 2023/0210 (COD) – (koja se nalazi u završnoj fazi usvajanja u Evropskom parlamentu), koja će se neposredno primjenjivati na unutrašnjem tržištu i time smanjiti razliku u implementaciji među državama članicama (što se do sada „full harmonization“ direktivom - PSD2 ipak nije uspjelo u potpunosti postići).

Konkretno, predloženom dopunom član 34 stav 3 Zakona se u potpunosti usklađuje sa članom 61 tačka 1 PSD2, koji glasi:

“Član 61

Područje primjene

1. Ako korisnik platnih usluga nije potrošač, korisnik platnih usluga i pružalac platnih usluga mogu se dogovoriti da se član 62. stav 1., član 64. stav 3. i član 72., 74., 76., 77., 80., 89. i 90. ne primjenjuju u cijelosti ili djelimično. Korisnik platnih usluga i pružalac platnih usluga mogu ujedno dogovoriti rokove različite od onih utvrđenih u članu 71.”

Na potrebu za navedenom dopunom u skladu sa članom 61 tačka 1 PSD2 ukazali su predstavnici Evropske komisije prilikom ocjene usklađenosti Zakona o platnom prometu sa PSD2, naglašavajući da je sadašnja formulacija člana 34 Zakona nepovoljna za korisnike platnih usluga – potrošače, te da je to potrebno izmijeniti.

→ **Primjedba/predlog/sugestija 2:** Novopredloženi stav 4 u članu 59 Zakona treba izmijeniti na način da se propiše da pružalac platnih usluga ne smije da za izvršavanje SEPA plaćanja naplati naknadu veću od naknade za izvršavanje takvog plaćanja u platnom prometu ka zemljama članicama Evropskog ekonomskog prostora, a ne, kako je ovim stavom predloženo, veću od naknade za izvršavanje takvog plaćanja u nacionalnom platnom prometu.

- **Odgovor:** Navedeni predlog se ne prihvata.

- **Obrazloženje:** Predlog se ne prihvata, jer se novim stavom 4 člana 59 Zakona implementira odredba člana 3 stav 1 Regulative (EU) 2021/1230 o prekograničnim plaćanjima u Uniji, koji glasi:

“Član 3.

Naknade za prekogranična plaćanja i odgovarajuća nacionalna plaćanja

1. Naknade koje pružalac platnih usluga zaračunava korisniku platnih usluga za prekogranična plaćanja u eurima jednake su naknadama koje taj pružalac platnih usluga zaračunava za odgovarajuća nacionalna plaćanja jednake vrijednosti u nacionalnoj valuti države članice u kojoj se nalazi pružatelj platnih usluga čije usluge koristi korisnik platnih usluga.”

Odredba po kojoj visina naknada koju pružalac platnih usluga naplaćuje za platne transakcije u eurima mora biti jednaka za nacionalne i prekogranične platne transakcije već je propisana u članu 172 Zakona za prekogranične platne transakcije, koji se primjenjuje od pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

U međuvremenu je Regulatorica 924/2009 stavljena van snage Regulativom (EU) 2021/1230 o prekograničnim plaćanjima u Uniji, a odredba člana 3 stav 1 ove regulative, koja uređuje prekogranična plaćanja i odgovarajuća nacionalna plaćanja, ostala je suštinski ista.

Novi stav 4 člana 59 Zakona neophodno je propisati, jer će se izvršavanje SEPA plaćanja realizovati prije pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji i prije otpočinjanja primjene člana 172 Zakona.

→ **Primjedba/predlog/sugestija 3:** U vezi sa novopredloženim članom 59a Zakona (kojim se utvrđuje da Centralna banka može propisati obavezu učešća pružalaca platnih usluga u SEPA platnim šemama, kao i posebna pravila za izvršavanje SEPA plaćanja, radi obezbjeđivanja poslovanja pružalaca platnih usluga na način utvrđen pravilima koja važe za plaćanja u okviru SEPA) otvara se pitanje da li je intencija ovog člana da učešće u SEPA platnim šemama bude obaveza za sve banke. Ovakva odredba ukazuje na diskriminatorski odnos prema učesnicima platnog prometa i može narušiti uslove na tržištu posebno sa aspekta povrede konkurencije na tržištu.

- **Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata.**

- **Obrazloženje:** Predloženim novim članom 59a utvrđuje se samo mogućnost Centralne banke da propiše obavezu učešća pružalaca platnih usluga u SEPA platnim šemama, ukoliko i kada ocijeni da je to cjelishodno.

Predložena odredba se odnosi na sve pružaoce platnih usluga, pa se ne može govoriti o bilo kakvoj diskriminaciji.

→ **Primjedba/predlog/sugestija 4:** Da li predložena dopuna člana 171 stav 1 Zakona (kojom se predlaže da se odredbe čl. 2 do 129 ovog zakona primjenjuju na prekogranične platne transakcije i na pružanje platnih usluga i izdavanje elektronskog novca u državi članici i iz države članice, ako nije drukčije uređeno, pored do sada propisanih čl. 172 do 180b ovog zakona, i propisom Evropske unije kojim se uređuju prekogranične platne transakcije) znači da će se propisi EU primjenjivati prije pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

- **Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata.**

- **Obrazloženje:** Član 171 Zakona se, u skladu sa članom 193 Zakona, primjenjuje od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, pa ne stoji primjedba da će se neki propis EU primjenjivati prije dana pristupanja.

Od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, uredbe (regulative) EU će se neposredno primjenjivati, pa i uredba EU kojom se uređuju prekogranične platne transakcije koja se navodi u predloženoj dopuni člana 171 stav 1 Zakona, ali je ocijenjeno cjelishodnim da se, zbog njenog značaja, ova uredba i izričito navede.

→ **Primjedba/predlog/sugestija 5:** Predlaže se izmjena novopredloženog člana 190a Zakona u vezi sa rokom u kome su pružaoci platnih usluga dužni da dostave informacije iz ovog zakona koje nijesu obuhvaćene važećim okvirnim ugovorom svim korisnicima platnih usluga sa kojima su zaključili okvirne ugovore, na način što se, umjesto šest mjeseci, predlaže rok od devet mjeseci.

- Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata.

- Obrazloženje: Predloženi rok od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, da pružaoci platnih usluga svim korisnicima platnih usluga sa kojima su zaključili okvirni ugovor dostave informacije iz ovog zakona koje nijesu obuhvaćene važećim okvirnim ugovorom, je optimalan i ne treba ga produžavati, jer se ovim zakonom ne uvodi veliki broj novina o kojima će pružaoci platnih usluga biti dužni da informišu korisnike platnih usluga sa kojima imaju zaključene okvirne ugovore.

→ **Primjedba/predlog/sugestija 6:** Predlaže se izmjena novopredloženog člana 193c Zakona u dijelu roka u kome su pružaoci platnih usluga dužni da usklade svoja akta i poslovanje sa ovim zakonom, na način što se, umjesto šest mjeseci, predlaže rok od devet mjeseci za navedeno usklađivanje poslovanja. Predviđene obaveze iz člana 193c Zakona se odnose, ne samo na usklađivanje internih akata, već i na izmjenu postojećih procesa, uključujući najčešće i izmjenu automatizovane podrške tako izmijenjenim procesima, a neophodno će biti i usklađivanje sa podzakonskim propisima koji tek treba da se donesu.

- Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata.

- Obrazloženje: Predlog za produženje roka nije opravdan, jer izmjene koje se uvode ovim zakonom ne zahtijevaju velike izmjene u poslovanju pružaoca platnih usluga.

→ **Primjedba/predlog/sugestija 7:** Predlaže se da se u članu 193 Zakona poslije stava 1 doda novi stav 2 kojim bi se propisalo da će se odredba člana 59a Zakona (kojom se uvodi mogućnost propisivanja obaveznog učešća pružalaca platnih usluga u SEPA platnim šemama) primjenjivati odloženo - nakon isteka devet mjeseci od stupanja na snagu propisa koji, u skladu sa tim članom, donese Centralna banka.

- Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata.

- Obrazloženje: Novopredloženim članom 59a utvrđeno je da Centralna banka može, a ne mora, donijeti propis kojim bi se utvrdila obaveza učešća pružalaca platnih usluga u SEPA platnim šemama. Nesvrshodno je odlagati mogućnost donošenja ovakvog akta za devet mjeseci, ako u ovom trenutku nije definisana ni obaveza ni rok u kojem će taj propis biti donijet. Ukoliko se ocijeni potrebnim da se navedeni podzakonski propis donese, Centralna banka će uzeti u obzir vrijeme koje je potrebno pružiocima platnih usluga za prilagođavanje i tim propisom utvrditi rok za početak njegove primjene.

*****

2. Primjedbe, predlozi i sugestije Crnogorske komercijalne banke AD Podgorica member of OTP Group

→ **Primjedba/predlog/sugestija 1:** U članu 34 Zakona treba dodati novi stav kojim bi se propisalo da, izuzetno od stava 1 tog člana, korisnik platnih usluga ima pravo na ispravku neautorizovane kartične platne transakcije ili pogrešno izvršene kartične platne transakcije u rokovima propisanim pravilima poslovanja kartičarskih kuća.

- **Odgovor:** Navedeni predlog se ne prihvata.

- **Obrazloženje:** Članom 34 u potpunosti implementiran je član 71 tačka 1 st. 1 i 2 PSD2, te se prava korisnika platnih usluga utvrđena ovim članom ne mogu smanjivati.

Član 71 tačka 1 st. 1 i 2 PSD2 glasi:

“Član 71

Obavještenje o neautorizovanim ili nepravilno izvršenim platnim transakcijama i njihova ispravka

1. Pružalac platnih usluga obezbjeđuje korisniku platnih usluga ispravku neautorizovane ili nepravilno izvršene platne transakcije samo ako ga korisnik platnih usluga, bez nepotrebnog odgađanja, obavijesti čim sazna za bilo koju takvu transakciju koja predstavlja temelj za potraživanje, uključujući i potraživanje prema članu 89, a najkasnije 13 mjeseci nakon datuma zaduženja.

Rokovi za obavještanje utvrđeni u prvom podstavu ne primjenjuju se ako pružalac platnih usluga nije dao ili učinio raspoloživim informacije o platnoj transakciji u skladu sa glavom III.”

→ **Primjedba/predlog/sugestija 2:** U članu 35 Zakona, koji se uređuju dokazi o autentičnosti i izvršavanju platne transakcije, nije definisano kako se dokazuje autentičnost. Predlog je da se Zakonom definiše na koji način se dokazuje autentičnost platne transakcije.

- **Odgovor:** Navedeni predlog se ne prihvata.

- **Obrazloženje:** Dokaz o načinu na koji je izvršena provjera autentičnosti zavisi od samog pružaoca platnih usluga, odnosno od elemenata za provjeru koje je izabrao, izuzeća za koje se odlučio i tehničke specifikacije za aplikativna rješenja pomoću kojih se pristupa interfejsima banke. PSD2 je tehnološki neutralna i daje pružaocima platnih usluga slobodu izbora tehničkog standarda za obezbjeđivanje SCA (pouzdana provjere autentičnosti). Stoga, definisanje Zakonom načina na koji se dokazuje autentičnost platne transakcije nije potrebno, jer njega pružaoci platnih usluga utvrđuju samostalno.

→ **Primjedba/predlog/sugestija 3:** Član 55 stav 1 Zakona (po kojem su pružaoci platnih usluga dužni da dokumentaciju o korisnicima platnih usluga, platnoj transakciji i stanju i promjenama na računu za plaćanje korisnika platnih usluga čuvaju pet godina, a elektronske podatke o tome deset godina od izvršavanja platne transakcije, odnosno od promjene na računu za plaćanje korisnika platnih usluga) nije usklađen sa 127 stav 1 Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, koji propisuje period čuvanja dokumentacije od deset godina nakon prestanka poslovnog odnosa klijenta.

- **Odgovor: Navedeni predlog se prihvata.**

- **Obrazloženje:** Predlaže se da se u Nacrt zakona poslije člana 9 unese novi član koji bi glasio:

„Član 10

U članu 55 na kraju stava 1 tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju se riječi: „osim ako posebnim zakonom nije propisan duži period čuvanja.“.

→ **Primjedba/predlog/sugestija 4:** U članu 42 i u ostalim odredbama Zakona nije definisano na koji način se može opozvati nalog za međunarodno plaćanje, pa se ovaj član može primijeniti samo za izvršavanje nacionalnih platnih transakcija. Predlog je da se propiše da korisnik platnih usluga ne može opozvati nalog za plaćanje nakon što ga je primio pružalac platnih usluga platioca, osim u slučajevima kada isti nije izvršen ili prosljeđen u međubankarski platni sistem, odnosno SWIFT mrežu. Dodatno, primjenu ovog člana na međunarodne transakcije otežava nedostatak podzakonskih akata koji se odnose na ino plaćanje, kao što je to slučaj sa nacionalnim (npr. odluka o osnovnim elementima naloga za plaćanje za izvršavanje nacionalnih platnih transakcija preko transakcionih računa).

- **Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata.**

- **Obrazloženje:** Članom 42 Zakona je implementiran član 80 PSD2, koji se odnosi na neopozivost naloga za plaćanje i u slučaju izvršavanja nacionalnih i u slučaju izvršavanja međunarodnih platnih transakcija, pa se neopozivost naloga za plaćanje u slučaju izvršavanja međunarodnih platnih transakcija ne može drugačije urediti. Član 42 Zakona primjenjuje se i na međunarodne platne transakcije saglasno članu 57 Zakona.

Član 80 PSD2 glasi:

“Član 80 Neopozivost naloga za plaćanje

1. Države članice obezbjeđuju da korisnik platnih usluga ne može opozvati nalog za plaćanje nakon što ga je primio pružalac platnih usluga platioca, osim ako ovim članom nije drukčije određeno.
2. Ako je platnu transakciju inicirao pružalac usluge iniciranja plaćanja ili primalac plaćanja ili je transakcija inicirana preko primaoca plaćanja, platilac ne može opozvati nalog za plaćanje nakon što je dao saglasnost pružaocu usluga iniciranja plaćanja da inicira platnu transakciju ili nakon što je primaocu plaćanja dao saglasnost za izvršavanje platne transakcije.
3. Međutim, u slučaju direktnog zaduženja, ne dovodeći u pitanje pravo povraćaja sredstava, platilac može opozvati nalog za plaćanje najkasnije do kraja radnog dana koji prethodi dogovorenom danu zaduženja.
4. U slučaju iz člana 78 stav 2., korisnik platnih usluga može opozvati nalog za plaćanje najkasnije do kraja radnog dana koji prethodi dogovorenom danu.
5. Po isteku rokova utvrđenih u stavovima od 1 do 4 nalog za plaćanje može se opozvati samo ako su to dogovorili korisnik platnih usluga i relevantni pružalac platnih usluga. U slučaju iz stavova 2 i 3 takođe je potrebna saglasnost primaoca plaćanja. Ako je tako dogovoreno okvirnim ugovorom, relevantni pružalac platnih usluga može naplatiti naknadu za opoziv. “

Što se tiče predloga za donošenje podzakonskog propisa za izvršavanje međunarodnih platnih transakcija, podsjećamo da je prilikom donošenja Zakona, zajedno sa Udruženjem banaka Crne Gore, konstatovano da nije potrebno propisivati elemente naloga za plaćanje međunarodnih platnih transakcija, jer se za izvršavanje tih transakcija koriste posebni platni sistemi, odnosno posebne mreže koje imaju svoja pravila.

→ **Primjedba/predlog/sugestija 5:** Članom 49 stav 6 Zakona propisano je da je pružalac platnih usluga platioca dužan da, u slučaju neizvršene ili pogrešno izvršene platne transakcije koju je inicirao platilac, na zahtjev platioca i nezavisno od svoje odgovornosti, bez odlaganja i bez naknade, preduzme mjere radi utvrđivanja toka novčanih sredstva platne transakcije i o tome obavijesti platioca.

Ovakvom odredbom, zakonodavac je „prevalio“ stvarne troškove koje pružaoci platnih usluga imaju u postupku utvrđivanja tokova novčanih sredstava, na teret pružaoca platnih usluga i to čak u situacijama kada pružalac platnih usluga nije skrivio izvršavanje platne transakcije, pa se predlaže da se propiše naknada koja bi odgovara stvarnih troškovima utvrđivanja tokova novčanih sredstava i u skladu sa pravilima o odgovornosti.

- **Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata.**

- **Obrazloženje:** Članom 49 stav 6 Zakona implementiran je član 89 tačka 1 stav 7 PSD2, kojim se predviđa da je preduzimanje napora od strane pružaoca platnih usluga za praćenje toka platne transakcije i obavještavanje platioca o ishodu, za platioca besplatno.

Član 89 tačka 1 stav 7 PSD2 glasi:

“Član 89.

Odgovornost pružaoca platnih usluga za neizvršenje, neispravno izvršenje ili kasno izvršenje platnih transakcija

U slučaju neizvršene ili neispravno izvršene platne transakcije u kojoj je nalog za plaćanje inicirao platilac, pružalac platnih usluga platioca, nezavisno o odgovornosti u skladu s ovim stavom, na zahtjev, odmah preduzima napore za praćenje toka platne transakcije te obavještava platioca o ishodu. To je za platioca besplatno.”

→ **Primjedba/predlog/sugestija 6:** U članu 51 st. 2 i 3 Zakona rokovi za korišćenje prava korisnika platnih usluga u slučaju pogrešno izvršene platne transakcije su predugi i nisu usklađeni sa ugovorima sa kartičarskim kućama, pa se predlaže da se ti rokovi skrate i usklade sa kartičarskim kućama.

- **Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata.**

- **Obrazloženje:** Članom 51 st. 1 i 2 Zakona implementiran je član 71 tačka 1 st. 1 i 2 PSD2 (koji je u odgovoru na primjedbu broj 1 Crnogorske komercijalne banke AD već citiran), te se prava korisnika platnih usluga utvrđena ovim članom ne mogu smanjivati.

Mjesto i datum sačinjavanja izvještaja: Podgorica, 17.10.2023. godine

Naziv organizacione jedinice ministarstva koja je odgovorna za pripremu nacrtu zakona, odnosno strategije:

- Direktorat za finansijski sistem i koordinaciju politika, u saradnji sa Centralnom bankom Crne Gore.

Potpis ministra, odnosno rukovodioca organizacione jedinice ministarstva koja je odgovorna za pripremu nacrtu zakona, odnosno strategije

---

Potpis predstavnika Centralne banke Crne Gore